

Δευτέρα 2 Μαΐου 2011
www.gestrategy.gr

Ανεξέλεγκτη η κατάσταση στην Υεμένη

Κοινωνικο-οικονομικός τομέας

Η Υεμένη, πέρα από το σοβαρό έλλειμμα εσωτερικής ασφάλειας, αντιμετωπίζει μείζονα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, όπως η πτώση της παραγωγής πετρελαίου, η φτώχεια, η υψηλή ανεργία, η εξάντληση των υδάτινων πόρων και ο υπερπληθυσμός (διπλασιασμός του πληθυσμού τα τελευταία 20 χρόνια). [1]

Παρά τα έσοδα των τελευταίων δεκαετιών από τις εξαγωγές πετρελαίου, το καθεστώς του Ali Abdullah Saleh –γνωστού και ως “Little Saddam” στα αραβικά MME– δεν κατόρθωσε να απαλλάξει το λαό της Υεμένης από τη φτώχεια και την ανεργία. Το 43% των Υεμενιτών ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία του ΔΝΤ, το κατά κεφαλή ΑΕΠ ανέρχεται σε 1.060 δολάρια (2009). Σε όλα αυτά προστίθεται και η διαφθορά του καθεστώτος, που θεωρείται μία από τις κύριες αιτίες των πρόσφατων εξεγέρσεων στη χώρα (143^η θέση μεταξύ 178 χωρών, με Corruption Perceptions Index 2010 = 3,8).

Η οικονομία της Υεμένης χαρακτηρίζεται ως υψηλά εξαρτώμενη από την παραγωγή υδρογονανθράκων (85% του ετήσιου κρατικού εισοδήματος και 33% του ΑΕΠ). Τη χρονική περίοδο 1999-2004, η ημερήσια παραγωγή πετρελαίου ξεπερνούσε τα 400.000 βαρέλια, εκ των οποίων, περισσότερα από 200.000 βαρέλια εξάγονταν στις ασιατικές αγορές και κυρίως στην Κίνα, την Ινδία και την Ταϊλάνδη. Σήμερα, η παραγωγή του πετρελαίου παρουσιάζει συνεχή πτωτική τάση (<300.000 βαρέλια/ημέρα) και αυξάνεται ελαφρά η εγχώρια κατανάλωση (>150.000 βαρέλια/ημέρα). Αντίθετα, ευοίωνα χαρακτηρίζεται το μέλλον για την παραγωγή και τις εξαγωγές φυσικού αερίου. Όμως, είναι άγνωστο για πόσο χρονικό διάστημα θα συνεχίσει να λειτουργεί ο 200 μιλίων αγωγός φυσικού αερίου, που διέρχεται από την πολυτάραχη επαρχία Shabwa. Η οικονομία της χώρας εξαρτάται και από την εξωτερική οικονομική βοήθεια των χωρών του Κόλπου, των ΗΠΑ και της ΕΕ. Τα τελευταία χρόνια, η ετήσια οικονομική βοήθεια από την Ουάσιγκτον κυμαινόταν μεταξύ 20 και 25 εκατ. δολαρίων. Το 2010, έλαβε βοήθεια ύψους 58,4 εκατ. δολαρίων για την ενίσχυση της οικονομίας της και επιπλέον 150 εκατ. δολάρια από το αμερικανικό πεντάγωνο, για τον εξοπλισμό και την εκπαίδευση των δυνάμεων ασφάλειας. Για το 2011 και το 2012, η κυβέρνηση Obama ζήτησε έγκριση συνολικής βοήθειας 106 και 115,6 εκατ. δολαρίων, αντίστοιχα. Το 2007, η οικονομική βοήθεια από την ΕΕ ανήλθε στο ποσό των 110 εκατ. ευρώ, ενώ, για το χρονικό διάστημα 2010-12, έχουν εγκριθεί 70 εκατ. ευρώ. Μέχρι την έναρξη των πρόσφατων εξεγέρσεων, το καθεστώς του Saleh κατέβαλε αξιόλογες προσπάθειες, προκειμένου να προσελκύσει ξένους επενδυτές, ώστε να αντισταθμίσει τις απώλειες των εσόδων από

την πτώση της παραγωγής του αργού πετρελαίου. Όμως, υπό τις παρούσες συνθήκες, θεωρείται ως «χώρα με πολύ υψηλό ρίσκο».

Η μορφολογία του εδάφους συνέβαλε σημαντικά στην απώλεια του ελέγχου από την κεντρική κυβέρνηση, με αποτέλεσμα αρκετές περιοχές να ελέγχονται από ένοπλους άνδρες διαφόρων φυλών. Τα τελευταία χρόνια, οι ένοπλοι συχνά πραγματοποιούσαν απαγωγές τουριστών και εργατών, με σκοπό να αποσπάσουν πολιτικά και οικονομικά ανταλλάγματα από την κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, φανατικοί Ισλαμιστές μαχητές από το Αφγανιστάν, το Ιράκ, τη Σομαλία, τις χώρες του Κέρατος της Αφρικής και της Βόρειας Αφρικής διασχίζουν σε τακτά χρονικά διαστήματα τα σύνορα Υεμένης-Σαουδικής Αραβίας και Υεμένης-Σομαλίας.

Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, τα τελευταία χρόνια, περίπου 350.000 Υεμενίτες έχουν εκτοπισθεί στις βορειο-δυτικές επαρχίες, εξαιτίας των μακροχρόνιων συγκρούσεων. Σήμερα, στη χώρα παραμένουν περίπου 250.000 εσωτερικοί πρόσφυγες. Επίσης, μαζικά μεταναστευτικά ρεύματα από το Κέρας της Αφρικής έχουν εισέλθει στη χώρα. Συνολικά, οι πρόσφυγες, οι μετανάστες και οι εσωτερικοί πρόσφυγες υπερβαίνουν τους 422.000 (UNHCR, Ιανουάριος 2010).

Οι προκλήσεις κατά του καθεστώτος

Πριν ακόμη ξεκινήσει η εξέγερση στην Τυνησία για την ανατροπή του καθεστώτος του Ben Ali, ο πρόεδρος της Υεμένης Ali Abdullah Saleh αντιμετώπιζε τρεις προκλήσεις:

- ✓ Τους εξεγερμένους μαχητές Houthi της σιιτικής σέκτας Zaydi, στη βορειο-δυτική Υεμένη. Τον Ιανουάριο του 2003, οι Houthi πραγματοποίησαν μια σειρά ειρηνικών διαδηλώσεων στην πρωτεύουσα, λόγω των εις βάρος τους διακρίσεων από το καθεστώς. Το Σεπτέμβριο του 2004, σημειώθηκαν συγκρούσεις μεταξύ του στρατού της Υεμένης και των μαχητών Houthi, στις οποίες έχασαν τη ζωή τους περισσότεροι από 200 στρατιώτες και Σίιτες μαχητές, καθώς και ο ηγέτης των ανταρτών, κληρικός Hussein Badreddin al-Houthi. Το Φεβρουάριο του 2008, οι δύο πλευρές υπέγραψαν συμφωνία κατάπαυσης του πυρός, αλλά οι μεταξύ τους συγκρούσεις συνεχίστηκαν. Τον Ιανουάριο του 2009, το Ριάντ, αφού κατηγόρησε τους Houthi ότι παραβιάζουν τα σύνορα Υεμένης-Σαουδικής Αραβίας και εισβάλλουν στο έδαφός της, διεξήγαγε επιθετικές επιχειρήσεις εναντίον τους. Τον Ιανουάριο του 2010, ο Saleh και οι Houthi υπέγραψαν την 6^η συμφωνία κατάπαυσης του πυρός. Οι Houthi συνεχίζουν να διαμαρτύρονται για την πολιτική, οικονομική και πολιτιστική εγκατάλειψη από το καθεστώς. Οι διάσπαρτες με εγκαταλειμμένα ναρκοπέδια περιοχές τους παραμένουν οι φτωχότερες της χώρας και δεν διαφαίνεται καμία προοπτική ανάπτυξης.
- ✓ Τους αντάρτες της νότιας Υεμένης, που για πολλά χρόνια αισθάνονται παραγκωνισμένοι από το καθεστώς και ενίοτε εμφανίζουν αποσχιστικές τάσεις. Η σύγχρονη Υεμένη δημιουργήθηκε το 1990, με την ενοποίηση των παραδοσιακών Βόρειων και των μαρξιστών Νότιων Υεμενιτών, αφού προηγήθηκαν πολυετείς συγκρούσεις μεταξύ τους. Παρά την ενοποίηση, το Μάιο του 2004, ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος μεταξύ Βορείων και Νοτίων. Μετά από μερικούς μήνες, ο Saleh κατόρθωσε να ελέγξει την κατάσταση και να κηρύξει την ανεξαρτησία της χώρας. Σήμερα, οι Υεμενίτες του Νότου ζητούν ισότητα, δίκαιο μοίρασμα των κρατικών εσόδων και κατηγορούν το Saleh ότι δεν τους απονέμει τα κέρδη από τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων των νότιων επαρχιών. Αισθάνονται αποκομμένοι από την κεντρική εξουσία και δεν έχουν ίσες ευκαιρίες στον

εργασιακό τομέα. Μάλιστα, αρκετές επιχειρήσεις και υπηρεσίες μεταφέρθηκαν στην πρωτεύουσα. Οι νότιες επαρχίες άρχισαν να αντιδρούν και πάλι το 2007, όταν οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι στρατιωτικοί πραγματοποίησαν διαδηλώσεις, διαμαρτυρόμενοι για τους χαμηλούς μισθούς και τη μη καταβολή των συντάξεων που τους υποσχέθηκε το καθεστώς. Σύμφωνα με το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το 2009, οι δυνάμεις ασφάλειας διεξήγαγαν ευρείες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις, κατά τη διάρκεια των οποίων, πραγματοποίησαν αυθαίρετες συλλήψεις, διέλυσαν συγκεντρώσεις, βιαιοπράγησαν και σκότωσαν αδιευκρίνιστο αριθμό διαμαρτυρόμενων πολιτών.

- ✓ Την «al-Qaeda της Αραβικής Χερσονήσου» (al-Qaeda in the Arabian Peninsula – AQAP), που δραστηριοποιείται στην ευρύτερη περιοχή κατά των φιλοδυτικών αραβικών καθεστώτων. Η χώρα έχει μακρά ιστορία σε ότι αφορά τη διεθνή τρομοκρατία. Το 2000 και το 2002, πραγματοποιήθηκαν δύο σημαντικές τρομοκρατικές ενέργειες. Συγκεκριμένα, τη βομβιστική επίθεση αυτοκτονίας κατά του πλοίου του πολεμικού ναυτικού των ΗΠΑ “USS Cole” (Οκτώβριος 2000) στο λιμένα του Aden, και τη βομβιστική επίθεση κατά του γαλλικού υπερ-δεξαμενόπλοιου “Limburg” (Οκτώβριος 2002), στα ανοιχτά του λιμένα al-Mukalla. Περίπου το 17% των ξένων εξτρεμιστών Σουνιτών μαχητών, που πολέμησαν την πολυεθνική δύναμη στο Ιράκ μετά το 2003, κατάγεται από την Υεμένη. Η εσωτερική κατάσταση ασφάλειας στη χώρα έχει ιδιαίτερη σημασία για την Ουάσιγκτον. Η κυβέρνηση Obama θεωρεί ότι «η Υεμένη συνιστά χώρα κλειδί στον αγώνα κατά της διεθνούς τρομοκρατίας» και ότι «οι μελλοντικές εξελίξεις στην Υεμένη είναι δυνατόν να απειλήσουν την ασφάλεια των ΗΠΑ, τη σταθερότητα της αραβικής χερσονήσου και την ενεργειακή ασφάλεια στην ευαίσθητη περιοχή του Bab el-Mandab (στενά μεταξύ Υεμένης–Τζιμπουτί, στο νότιο άκρο της Ερυθράς Θάλασσας)». Στις αρχές Ιανουαρίου του 2010, ο Αμερικανός Πρόεδρος Barack Obama κατηγόρησε την AQAP ότι «εκπαίδευσε και εξόπλισε το νεαρό Νιγηριανό Umar Farouk Abdulmutallab, ο οποίος απέτυχε να πυροδοτήσει εκρηκτικό μηχανισμό εντός του αεροσκάφους της “Delta Airlines”, που εκτελούσε την πτήση Άμστερνταμ-Ντιτρόιτ, ανήμερα των Χριστουγέννων του 2009». Στη συνέχεια, η al-Qaeda ανέλαβε την ευθύνη και κάλεσε τους υποστηρικτές της στην Υεμένη να επιτεθούν στις πρεσβείες της χώρας, γεγονός που ανάγκασε τις ΗΠΑ και τη Βρετανία να αποφασίσουν την προσωρινή διακοπή της λειτουργίας των πρεσβειών τους για λόγους ασφάλειας (3 Ιανουαρίου 2010). Την επόμενη ημέρα, από το State Department, η Hillary Clinton, μεταξύ άλλων, δήλωσε ότι «η αστάθεια στην Υεμένη συνιστά απειλή για την περιφερειακή και την παγκόσμια σταθερότητα». [1] Στις 5 Ιανουαρίου του 2010, οι δυνάμεις ασφάλειας της Υεμένης ξεκίνησαν τη διεξαγωγή ευρείας εκκαθαριστικής επιχείρησης στις επαρχίες Shabwa, Marib και Abyan. Την ίδια μέρα, οι αρχές ανακοίνωσαν ότι βόρεια της Sanaa συνέλαβαν πέντε μέλη της AQAP και σκότωσαν άλλα δύο. Ταυτόχρονα, διαβεβαίωσαν ότι «είναι σε θέση να προστατεύσουν τις πρεσβείες και τους ξένους υπηκόους αλλά και να εξουδετερώσουν τους εξτρεμιστές». Σήμερα, τα μέλη της AQAP, που δραστηριοποιούνται στην Υεμένη, αποσκοπούν στην αποσταθεροποίηση και την πτώση του καθεστώτος, καθώς και στην προσβολή στόχων αμερικανικών και δυτικών συμφερόντων.

Το χρονικό των πρόσφατων εξεγέρσεων

Στις αρχές του 2011, πέρα από αυτές τις προκλήσεις, ο Saleh είχε να αντιμετωπίσει και την αντίδραση των Υεμενιτών πολιτών, καθώς η καθημερινότητά τους και η οικονομία της χώρας συνεχώς επιδεινωνόταν. Παρακολουθώντας τις αιματηρές διαδηλώσεις στην Τυνησία, ο Saleh, που μέχρι τότε είχε την υποστήριξη του στρατού και των φυλών της Υεμένης, αντιλήφθηκε ότι στο επόμενο χρονικό διάστημα θα έρθει αντιμέτωπος με το λαό του. Βέβαια, γνώριζε και ότι ο «Συνασπισμός της Αντιπολίτευσης» (Joint Meeting Party - JMP) είχε ήδη δραστηριοποιηθεί και οργανωθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Στα τέλη Ιανουαρίου, στην πρωτεύουσα Sanaa, πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες διαδηλώσεις, με κύριο αίτημα την «παραίτηση του προέδρου». Στις τάξεις του JMP, πέρα από τα δύο σημαντικότερα κόμματα της αντιπολίτευσης –“Islah Party” και “Socialists Party”- εντάχθηκαν και ανεξάρτητοι αντικαθεστωτικοί πολίτες, φύλαρχοι και κληρικοί. Επίσης, τη συμπαράστασή τους δήλωσαν οι αντάρτες της νότιας Υεμένης και οι Σιίτες Houthi του βορρά. Ο Saleh, με πρόταση του κυβερνώντος «Γενικού Λαϊκού Κογκρέσου» (General People’s Congress – GPC), άρχισε να επεξεργάζεται τροπολογία του Συντάγματος, που θα τον καθιστούσε ισόβιο πρόεδρο και θα εγγυόταν τη μετάβαση της εξουσίας στο μεγαλύτερο γιο του, Ahmed, ο οποίος ήταν και επικεφαλής του επίλεκτου σώματος της προεδρικής φρουράς. Μάλιστα, για να κατευνάσει τους διαδηλωτές, ανακοίνωσε μια σειρά οικονομικών μέτρων, όπως:

- ✓ Αύξηση των μισθών.
- ✓ Δημιουργία ενός ταμείου απασχόλησης.
- ✓ Επέκταση της ασφαλιστικής κάλυψης σε περίπου 500.000 Υεμενίτες, και
- ✓ Μείωση της φορολογίας.

Η Ουάσιγκτον άρχισε να ανησυχεί και ο πρόεδρος Obama παρακίνησε το Saleh να προβεί στη «λήψη δραστικών μεταρρυθμιστικών μέτρων». Από την πλευρά της, η ΕΕ εισηγήθηκε «τη λήψη πολιτικο-οικονομικών μέτρων και τον προγραμματισμό ενός εθνικού διαλόγου». Έτσι, στις 2 Φεβρουαρίου, υπό την πίεση των δυναμικών διαδηλώσεων που προγραμματίστηκαν για να πραγματοποιηθούν σε αρκετές επαρχίες της χώρας, ο Saleh εξήγγειλε ότι:

- ✓ Δεν θα επιδιώξει την παραμονή του στην εξουσία, όταν λήξει η προεδρική του θητεία το 2013.
- ✓ Δεν θα παραδώσει την προεδρία στο γιο του.
- ✓ Αναβάλλει τις προγραμματισμένες για την 27^η Απριλίου βουλευτικές εκλογές, και
- ✓ Ζητά το σχηματισμό «κυβέρνησης εθνικής ενότητας».

Τις επόμενες ημέρες, μέσω του facebook και του twitter, διοργανώθηκαν δεκάδες διαδηλώσεων σε αρκετές πόλεις της χώρας. Οι δυνάμεις ασφάλειας συγκρούστηκαν με τους οργισμένους διαδηλωτές, και στις 16 Φεβρουαρίου, έχασε τη ζωή του ο πρώτος διαδηλωτής. Στις πόλεις Sanaa, Aden και Taizz, πραγματοποιήθηκαν οι πιο δυναμικές και ταυτόχρονα αιματηρές αντικαθεστωτικές διαμαρτυρίες. Το καθεστώς αναγκάστηκε να επιστρατεύει τις ένοπλες δυνάμεις και οι ανθρώπινες απώλειες άρχισαν να αυξάνονται δραματικά. Μόνο στην πρωτεύουσα, στις 18 Μαρτίου, έχασαν τη ζωή τους 52 διαδηλωτές. Λίγες ώρες αργότερα, παραιτήθηκε ο υπουργός Τουρισμού, Nabil al-Faqih, ενώ, μετά από δύο ημέρες, τον ακολούθησε και ο υπουργός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Huda al-Baan. Στις 21 Μαρτίου, ο διοικητής της 1^{ης} μεραρχίας τεθωρακισμένων, υποστράτηγος Ali Mohsen al-Ahmar, παραιτήθηκε και εντάχθηκε στο κίνημα των αντικαθεστωτικών.

Οι παραιτήσεις στελεχών της κυβέρνησης συνεχίσθηκαν και τις επόμενες ημέρες. Ταυτόχρονα, το κοινοβούλιο της Υεμένης αποφάσισε την επιβολή «κατάστασης εκτάκτου ανάγκης».

Στις 28 Μαρτίου, στην πόλη Jaar (νοτιο-δυτική Υεμένη), σημειώθηκε έκρηξη, καθώς κάποιοι πολίτες προσπάθησαν να πάρουν όπλα από ένα εργοστάσιο πυρομαχικών, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 110 άτομα και να τραυματισθούν δεκάδες.

Στις 13 Απριλίου, περίπου 10.000 στρατιώτες της προεδρικής φρουράς εντάχθηκαν στη δύναμη του υποστράτηγου Ali Mohsen, ενώ, η αντιπολίτευση απέρριψε την πρόταση των χωρών του «Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου» (Gulf Cooperation Council – GCC) για «μεταβίβαση της εξουσίας από τον πρόεδρο Saleh στον αντιπρόεδρο της χώρας, με αντάλλαγμα να μην διωχθεί». Μια εβδομάδα αργότερα (21 Απριλίου), το GCC προχωρά σε νέα πρόταση, η οποία, μεταξύ άλλων, προβλέπει:

- ✓ Τον τερματισμό των διαδηλώσεων.
- ✓ Την παραίτηση του Saleh εντός 30 ημερών από την υπογραφή της συμφωνίας.
- ✓ Την παράδοση της εξουσίας στον αντιπρόεδρο της χώρας.
- ✓ Το σχηματισμό κυβέρνησης εθνικής ενότητας, υπό την ηγεσία του JMP.
- ✓ Τη διεξαγωγή εκλογών εντός δύο μηνών, και
- ✓ Την ασυλία του Saleh και της οικογένειάς του.

Στις 27 Απριλίου, μετά από ισχυρές πιέσεις των χωρών του GCC και ειδικά της Σαουδικής Αραβίας και των ΗΠΑ, ο Saleh και ο «Συνασπισμός της Αντιπολίτευσης», που αρχικά διαφώνησε με την «ασυλία», συμφώνησαν με την εν λόγω πρόταση. Όμως, λίγο πριν την τελετή της υπογραφής, ο Saleh αρνήθηκε να υπογράψει. Το γεγονός αυτό αναμένεται να προκαλέσει αύξηση της δράσης των αντικαθεστωτικών και να οδηγήσει σε περισσότερες ανθρώπινες απώλειες, που μέχρι στιγμής, υπολογίζονται σε περισσότερους από 150 νεκρούς (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα θύματα της έκρηξης στο εργοστάσιο πυρομαχικών της Jaar).

Αύξηση της εσωτερικής και περιφερειακής ασφάλειας

Η κατάσταση στη χώρα παραμένει ανεξέλεγκτη, καθώς οι εσωτερικοί δρώντες δεν ανήκουν μόνο στο «Συνασπισμό της Αντιπολίτευσης» ή στο καθεστώς. Επομένως, οποιαδήποτε διμερής συμφωνία δεν επιλύει το πρόβλημα και παραμένει άγνωστο πότε θα τερματισθούν οι μαζικές διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες, που συγκλονίζουν την Υεμένη από τα τέλη Ιανουαρίου του 2011.

Το επόμενο χρονικό διάστημα, δεν αποκλείεται να παρατηρηθούν τάσεις τριχοτόμησης της χώρας (νότιες επαρχίες, κεντρικές επαρχίες πέριξ της πρωτεύουσας και βορειο-δυτικές επαρχίες των Σιτών Houthi). Επίσης, είναι πιθανή η συστράτευση αρκετών Υεμενιτών του νότου –αμέτοχων μέχρι στιγμής- στις τάξεις των φανατικών Ισλαμιστών, που διατηρούν καλές σχέσεις με τους φύλαρχους των ορεινών περιοχών του νότου.

Οι μελλοντικές εξελίξεις στην Υεμένη έχουν άμεση σχέση με την κατάσταση ασφάλειας στην ευρύτερη χερσαία και θαλάσσια περιοχή. Το αυξανόμενο έλλειμμα εσωτερικής ασφάλειας στη χώρα συμβάλλει στην ανάδυση νέων απειλών για το Ριάντ και για τις υπόλοιπες χώρες της σαουδαραβικής χερσονήσου. Λόγω της ανεξέλεγκτης κατάστασης, σε συνδυασμό με τη στρατηγική θέση που κατέχει η Υεμένη στο νότιο άκρο της Ερυθράς Θάλασσας (στενά Bab al Mandab), δεν αποκλείεται να επηρεασθεί και η παγκόσμια ενεργειακή ασφάλεια. [3]

Επιπρόσθετα, ένα θέμα, που αφορά την ελληνική ναυτιλία, είναι η πιθανή αύξηση των πειρατειών στη θαλάσσια περιοχή του Κόλπου του Aden. Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστέα του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, εκατοντάδες Σομαλοί διέρχονται ετησίως στην Υεμένη (170.000 τις δύο τελευταία δεκαετίες, ενώ, σήμερα, υπολογίζονται σε περισσότερους από 190.000), αρκετοί εκ των οποίων δραστηριοποιούνται στη θαλάσσια πειρατεία. Μέχρι σήμερα, η επιχειρησιακή δυνατότητα των δυνάμεων της Υεμένης να αντιμετωπίσει το φαινόμενο στα παράλια της ήταν εξαιρετικά περιορισμένο και εκτιμάται ότι θα περιορισθεί περαιτέρω.

[1] Γιαννακόπουλος Βασίλης, ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, «Υεμένη: Έλλειμμα ασφάλειας και πτώση της παραγωγής πετρελαίου», 11 Ιανουαρίου 2010

[2] Hillary Rodham Clinton, U.S. Department of State, "Remarks With Qatar Prime Minister Sheikh Hamad Bin Jassim Bin Jabr Al-Thani After Their Meeting", Washington DC, January 4, 2010

[3] Γιαννακόπουλος Βασίλης, ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, «Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική: Οι επιπτώσεις των πρόσφατων εξεγέρσεων», 21 Απριλίου 2011

Γιαννακόπουλος Βασίλης
Γεωστρατηγικός Αναλυτής
www.geostrategy.gr
geostrategical@yahoo.gr